

Gianrico Carofiglio

IZDAVAČ**buybook**

Radićeva 4, Sarajevo
Tel: + 387 33 550-495
Fax: + 387 33 550-496
redakcija@buybook.ba
www.buybook.ba

buybook

Turinina 7, Zagreb
Tel: + 385 98 232-813
buybook-zg@hotmail.com

ZA IZDAVAČA

Goran Samardžić
Damir Uzunović
Lada Jurković

NASLOV IZVORNIKA

Testimone inconsapevole / Gianrico Carofiglio
Copyright © 2002 Sellerio Editore, Palermo
Copyright © za bosansko izdanje Buybook, 2014.

Sva prava pridržana. Ni jedan dio ove knjige ne smije se reproducirati u bilo kojem obliku bez prethodnog dopuštenja izdavača.

PREVOD S TALIJANSKOG

Amra Olovčić

UREDNIKA

Ida Hamidović

LEKTURA

Boris Tomić

KOREKTURA

Buybook

LAYOUT

Boriša Gavrilović

DIZAJN NASLOVNICE

Aleksandra Nina Knežević

ŠTAMPA

Dobra knjiga, Sarajevo

Gianrico Carofiglio

NESVJESNI SVJEDOK

S talijanskog prevela Amra Olovčić

Sarajevo / Zagreb, 2015.

*Ono što gusjenica naziva krajem svijeta,
ostatak svijeta naziva leptirom.*

Lao Tse, *Knjiga puta i vrline*

PRVI DIO

1

Sjećam se jako dobro dana, tačnije poslijepodneva, prije nego je sve počelo.

Bio sam u uredu već petnaest minuta i nisam imao ni malo volje da radim. Već sam pregledao elektronsku poštu, papirnu poštu, vratio na mjesto neke razbacane papire, obavio nekoliko beskorisnih telefonskih poziva. Ukratko, iscrpio sam sve izgovore i onda zapalio cigaretu.

Sad ću u miru uživati u cigareti, a onda počinjem.

Kad završim cigaretu mogao bih pronaći neki drugi izgovor. Možda bih mogao skoknuti do knjižare, uz izgovor da sam se sjetio neke knjige koju sam trebao otići kupiti u knjižaru Feltrinelli, a nikako nisam stizao.

Dok sam pušio cigaretu, zazvonio je telefon. Poziv je bio s lokala, moja sekretarica iz predsoblja.

Došao je neki gospodin koji nije imao zakazano, ali je rekao da je hitno.

Gotovo nikad niko nema zakazano. Ljudi idu kod advokata kad imaju hitne i ozbiljne probleme ili su ubijeđeni da ih imaju, što očito znači isto.

U svakom slučaju, u mom uredu je funkcionisalo ovako: moja sekretarica me nazove u prisustvu gospodina ili gospođe koji su trebali hitno razgovarati s advokatom. Ako sam bio zauzet: npr. s nekim sam drugim klijentom, puštao sam ih da čekaju sve dok ne završim.

Ako nisam bio zauzet, kao tog poslijepodneva, isto sam ih puštao da čekaju.

Neka je jasno da se u ovom uredu radi i primit ću vas samo zato što je stvar hitna.

Rekoh Mariji Teresi da prenese gospodinu kako će moći biti primljen za deset minuta, ali napominjem da mu neću moći posvetiti mnogo vremena, jer poslije imam važan sastanak.

Advokati, tako svi ljudi misle, često imaju važne sastanke.

Nakon deset minuta ušao je taj gospodin. Imao je crnu, dugu kosu, crnu, dugu bradu i širom otvorene oči. Sjeo je, naslonio se na moj radni sto i nagnuo se prema meni.

Na trenutak sam bio siguran da je rekao: "Upravo sam ubio svoju ženu i svoju punicu. Dolje su u autu, u prtljažniku. Srećom imam karavan. Šta ćemo sad, advokate?"

Nije tako rekao. Imao je kamper u kojem je pekao hamburgere i hrenovke. Sanitarni inspektori zaplijenili su mu kamper jer su higijenski uvjeti u njemu bili, manje-više, kao kanalizacija u Benaresu.

Bradonja je htio svoj kamper nazad. Znao je da sam dobar advokat jer mu je to rekao njegov prijatelj, moj nekadašnji klijent. Rekao je ime dileru droge za kojeg sam uspio postići sramno nisku kaznu. Dok je izgovarao ime, na licu mu je titrao odvrat, zavjerenički osmijeh.

Zatražio sam mu pretjerano visok predujam na šta on, iz džepa, izvuče smotak novčanica, stotice i pedesetice.

Nemojte mi dati one umazane majonezom, molim vas, pomislio sam rezigniran.

Izbrojao je palcem i kažiprstom iznos koji sam mu zatražio. Ostavio mi je zapisnik o pljenidbi i sve ostale papire. Ne, nije htio fakturu i šta bih s njom, advokate. Još jedan zavjerenički osmijeh. Naravno, mi, utajivači poreza, međusobno se razumijemo.

Prije nekoliko godina prilično sam volio svoj posao. Sad mi je, međutim, izazivao neki neodređen osjećaj mučnine. Još kad sam se susretao sa subjektima kao što je prodavač hamburgera, mučnina se pojačavala.

Pomislio sam da za večeru zaslužujem hrenovke gospodina Rasputina pa da završim u hitnoj pomoći. Tamo bi me dočekao doktor Carrassi.

Doktoru Carrassiju, pomoćniku primarijusa u Hitnoj pomoći, umrla je djevojka od dvadeset jednu godinu od upale trbušne maramice jer je on rekao da su bolovi koje je imala bili menstrualni.

Njegov advokat, odnosno ja, uspio ga je osloboditi, a da ovaj nije izgubio ni dana službe niti lire od plate. Nije bio težak proces. Javni tužilac bio je idiot, a advokat druge strane krajnje nepismen.

Kad je bio oslobođen Carrasi me zagrlio. Imao je težak zadatak, bio je oznojen i uvjeren da je pravda zadovoljena.

Na izlasku iz sudnice sakrivao sam se od pogleda djevojičinih roditelja.

Bradonja je otišao, a ja sam, obuzdavajući mučninu, pripremao žalbu na pljenidbu njegovog dragocjenog pokretnog restorana.

Onda sam otišao kući.

Petkom smo uvečer, po pravilu, išli u kino pa onda na večeru s istom grupom prijatelja.

Nisam nikad učestvovao u odabiru kina i restorana. Činio sam ono što su odlučivali Sara i ostali i provodio večeri u polusnu, dok se ne bi završile. Drugačije je bilo jedino ako se dogodilo da mi se neki film stvarno sviđa, ali je ta mogućnost bivala sve rjeđa.

Tog petka, kad sam se vratio, Sara je već bila spremna za izlazak. Rekao sam da mi treba barem petnaestak minuta za tuširanje i presvlačenje.

Aha, ona je izlazila s prijateljima. Kojim prijateljima? Onim s kursa fotografije. Mogla mi je to reći i ranije, pa bih se organizovao. Rekla mi je to jučer i šta je ona tu mogla ako je nisam slušao dok je pričala. Dobro, nema potrebe za ljutnjom, mogao sam nešto iskombinovati da sam znao na vrijeme. Ne, nisam imao namjeru kriviti je. U redu, bilo je bolje prekinuti diskusiju.

Ona je izašla, a ja sam ostao kod kuće. Razmišljao sam da nazovem prijatelje i izađem s njima. A onda mi se učinilo tako besmisleno i teško objasniti zašto nema Sare, gdje je otišla i pomislio sam da bi me čudno gledali i, ukratko, odustao sam.

Pokušao sam nazvati jednu prijateljicu s kojom sam se u tom periodu ponekad viđao, krišom, ali mi je, šapućući na telefon, rekla da je sa zaručnikom. Šta sam očekivao, u petak? Osjetio sam se nelagodno i pomislih da bi bilo najbolje da iznajmim dobar krimi-film, izvadim pizzu iz zamrzivača, uzmem veliko, hladno pivo i, na ovaj ili onaj način, petak večer bi prošla.

Uzeo sam *Black Rain* iako sam ga gledao već dva puta. Pogledao sam ga i treći put i opet mi se svidio. Pojeo sam pizzu, popio sve pivo. Onda sam popio i jedan viski i ispušio više cigareta. Vrtio sam TV-kanale otkrivši tako da su lokalne stanice opet počele da puštaju porno-filmove. To mi je pomoglo da shvatim kako je već bilo kasno, jedan iza ponoći. Pa sam otišao na spavanje.

Ne znam kada sam zaspao ni kada se Sara vratila jer nisam čuo kad je ušla.

Kad sam se ujutro probudio ona je već bila ustala. Ušao sam u kuhinju pospanog lica i ona mi, bez riječi, nasu šoljicu američke kafe. Američka kafa, duža, uvijek nam se oboma sviđala.

Popio sam nekoliko gutljaja kafe i taman je htio pitati kad se sinoć vratila, kad mi ona reče kako želi razvod.

Rekla je to jednostavno: "Guido, želim da se razvedemo."

Poslije mnogo sekundi zaglušujuće tišine bio sam primoran na najbanalnije pitanje.

Zašto?

Rekla mi je zašto. Dok je govorila, bila je mirna i neumljiva. Možda sam mislio da ona ne primjećuje kakav je bio moj život u posljednjih, recimo, dvije godine. Međutim, primjećivala je i nije joj se sviđao. Ono što ju je najviše ponizilo nije bila moja nevjernost, ta me riječ pogodila kao da me pljunula u lice, već to što je nisam poštovao nego sam je tretirao kao glupaču. Ona nije znala da li sam oduvijek bio takav ili sam postao takav. Nije znala koja joj se, od ove dvije pretpostavke, više sviđala, a možda joj više nije ni bilo važno.

Govorila mi je da sam osrednji muškarac ili sam to možda oduvijek bio. A ona nije željela da živi s osrednjim muškarcem. Ne više.

Kao pravi osrednji muškarac nisam našao ništa pametnije da je pitam nego ima li drugog. Ona je jednostavno odgovorila da nema i da svakako, od tog trenutka, to nije trebalo da me se tiče.

Ispravno.

Razgovor nije još dugo trajao i nakon deset dana bio sam van stana.